

GAZETTA TRANSILVANIEI.

"Gazet'a" ese de 2 ori; Joi'a si Duminica, Foi'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu $2\frac{1}{2}$ galbini mon, sunatoria.

Nr. 37.

Anulu XL.

Brasovu 27/15 Maiu

1877.

Brasovu, 15 Maiu.

Publicam cu tota placerea urmatoriu nobilu Apellu, care ni se imparte prin urmator'a adresa:

"Domnului redactoru alu „Gazetei Trans.“
Domnule Redactoru!

Te rogu se sibi bunatate a publica aci alaturatulu Apellu filantropicu in celu mai apropiatu numeru alu stimabilelui diariu ce redigeti.

Prijimiți, ve rogu dle redactore, assecurarea despre stim'a ce ve portu.

Diamandi I. Manole,

presedintele comitetului romanilor din Brasovu pentru ajutorarea ranitilor ostași romani din România.

Apellu filantropicu !

In vecinatatea nostra „flagelulu umanitatii si alu civilisatiunei „resboiulu“ a inceputu a cere victimele sale.

Fratii nostri de dincolo, pusi in dur'a necesitate d'a-si aperă cu arm'a averea si esistenti'a, vocea caritatii vine si reclama dela umanitate ajutoriu si alinare.

Cu catu mai vertosu nu va reclama aceasta sacra voce dela noi, unde ea este totu odata v oce a sa n g e l u i, pentru ca ei suntu frati nostri ? !

Acela ce remane gemendu, strapunsu si multatu pe campulu de onore, incéta d'a mai fi dusmanulu cuiua. Elu devine obiectulu sacru alu charitatii tuturor.

Déca crud'a ratune a resboiului suspinde intre resboitorii mai tote indatoririle, iubirea evanglica vine si impreuna pe toti la patulu gemenului si alu muribundului.

Si déca luminele civilisatiunei au ajunsu a face unu adeveratu cultu din ingrijirea si alinarea dorerilor celor cadiuti in resboiu, vomu poté remané noi nepasatori fața de cei mai d'apré e a i n o s t r i, cari si-au espusu viati a pentru legea, onorea si esistenti'a némului romanescu ?

Martora istori'a, martori vii multi chiaru dintre noi, ca fratii de dincolo in timpuri nefaste ne au priimitu si ne-au adapostit in caminulu loru fora osebire de nationalitate, ne-au ajutat lipsele si ne-au alinat dorerile.

Déca ne-ar lipsi ori ce legatura intima, fia de sange, fia de lege si cultura, inalt'a datoria a gratitudinei nu ne-ar poté lasa unu momentu se stamu nepasatori in fața acelor ce reclama indatoririle charitatii.

Aceste sacre motive au datu impulsu Romanilor din urbea Brasovu a veni cu obolulu loru in ajutoriulu ranitilor in resboiu, a fratilor nostri din România.

In consultarea ce au tienut'o in 10/22 curente s'a si facutu ofrandele ce se publica mai diosu.*)

Pentru generalisarea ideei, pentru primirea ofrandelor si tramiterea loru la loculu destinatiunei s'a si instituitu unu Comitetu din urmatorii membri:

Diamandi I. Manole, presedinte, N. Th. Ciurcu, Cassariu, Dr. I. Lapedatu secretariu, Dimitriu Eanciovici, Aron Densusianu, Protopopu Ioan Petricu, Constantin Steriu, Ioanu Stinghe, Ioan Lenger, Parochu Bartolomeiu Baiulescu, I. M. Burbea, Parochu George Persienariu, George B. Popp, Dr. I. Neagoe, Iul. Filipescu.

Comitetulu s'a insarcinat cu urmatorele a gende:

1. a primi ofrande,

*) Ofrandele vedile column'a a 3.

2. a le tramite la loculu destinatiunei : „Societatea romana „Crucea rosie“ in Bucuresti.

3. a da comptu publicu de tota gestiunea.

De si acastu comitetu s'a instituitu cu deosebire pentru urbea Brasovu si districtu, elu inse' si-va tiené de datoria si onore a primi si a inainta la loculu destinatiunei ofrande, dela toti binevoitorii, ori de unde se fia.

Astu-feliu comitetulu vine a appellá la simtiulu de charitate alu tuturora si cu deosebire la toti Romanii de anima.

Ori-ce tramiteri se voru adresa Domnului comerciant Diamandi I. Manole in Brasovu.

Brasovu 10/22 Maiu 1877.

Comitetulu.

Imperiulu Russiei.

I. De candu popórale din peninsul'a Balcanoru se invertu in dantiulu infernale dupa music'a Bellonei si se ospeta cu sangue omenescu, ne adoperaramu si noi a publica in acestea colone diverse notiuni geografice, ethnografice, istorice, politice, sociali si religiose din acelea tieri cadiute sub celu mai greu blistemul de ani patru sute incóce.*)

Amu luatua asupra-ne acesta ostenela cu atatu mai virtosu, ca foră asemenea cunoscintie este forte anevoia a intielege decursulu lucrurilor si cu atatu mai greu poti urmari dantiulu de strigoi alu diplomatilor si descendanturile loru de pe la miediu de nöpte. Déra in cestiunea orientale mai este unu factoru principale, potent, inpunetoriu, care in momentele de facia a intratu in actiune cu partea cea mai mare a poterilor sale, in As'i si in Europ'a. Acelu factoru este Russi'a, cu tote calitatile sale bune si rele; este acea Russi'a, pe care Leopoldu I. imperatulu Romanilor inca pe la a. 1685 o rogase ca se'i dea ajutoriu contra turclor si curutilor lui Tökölyi;**) este acea Russia, cu care principatele romanesci incepndu dela Dimitrie Cantemiru si Constantiu Brancovann au statu in relatiuni strinse, si — de ce se ascundem adeverulu istoricu, iau cerutu ajutoriulu contra tiraniei turcesci in epoce de acelea, pre candum Europa apusena nu scia nici macaru atata, ca betranulu Istru spala fierii Romaniei, de unde se versa in Marea-negra.

Fora a ne castiga celu puciul notiuni elementarie despre imperiulu Russiei, in midiuloculu atatoru sciri contradicatórie, schimosite si false, suntemu in periculu de a intra intr'unu labirintu, din care se nu mai potemu esui. Trupele russesci stau astadi érasi pe pamentulu Romaniei, ca trecurtore său nu, se va alege mai apoi. Altele astéptă la côtele monarhiei nostra de catra Galiti'a si Bucovin'a, dora că amice, asia ni se spune, déra noi nu scim nemicu. Pentru noi ince este necessitate imperiosa a cunoscere Russi'a si pe russi. Romanii din România i cunoscu forte bine de 200 de ani aprópe; noi i-am vediutu numai in an. 1849; avemu ince ratuni de a ne teme, ca dupa cumu se pörta maghiarii, érasi vomu mai vedea

*) In a. 1876 Studiu despre slavii meridionali 5 art. — Bosni'a si partile adnexe Nrii 29—30. Panislavismulu 58—59. Fric'a de Russi'a 55—57. 1877 Imperiulu ottomanu Nr. 2. 3. 4.

**) D. Cantemir. Istoria imperiului otomanu, testulu germ. Part. II. §§. 143—4 in viatia lui Muhamed IV.

Se pronumera la postele c. si r., si po la DD. corespondenti. — Portru serio 6 cruceri v. a. Tacs'a timbra la 30 cr. val. austr. de fia-care publicare,

caii cozacilor calcandu preste frumósele vali ale Transilvaniei. Inse chiaru de ne-ar' apara ceriul de aceea ce ni se prepara de catra nebunii Europei, amu merita că se simu inferati cu stigm'a infamiei, déca nu ne-amu interessa cu tota doios'a si dorerea sufletesca de sértea Romaniei, de sangele nostru, de locuitorii acelei tieri trecute prin probe si calamitati fora nume si numeru.

Déra monarchi'a Russiei este cea mai vasta din lume; apoi natiunea russesca si-a serbatu aniversari'a (jubileulu) de una mii de ani ai existentiei imperiului in a. 1862, prin urmare istori'a, sa se intende pe 1000 de ani. Unde raman celealte notiuni forte necessarie, pe care trebuie se ni le castigam despre Russi'a? Cumu se le poti aduna pe tote că intr'o caja de nuca, candu altora nu le ajungu volume grise? Totu lumea de inprejurul nostru se incerca se ne faca a crede, ca Russi'a e barbara, ca locuitorii ei sunt semi-selbaceci, ca gubernulu e tiranu, ca acolo domina numai cnut'a si Sibera. Se cercetamu noi insine, si se nu mai suferimu că se ne pörte altii de nasu. Problem'a nu este usiora, déra se ne apucam de ea, si speram ca in fine vomu afila unu adeveru, care va surprinde pe multi. Ocupandu-ne mai multu numai de Russi'a europena, vomu vedea, ca acea parte a lumiei a remas camu cu 50 de ani in urm'a popóralor celor mai civilișate, ca inse ea este celu pucinu cu 100 de ani inaintea Turciei, si ca spre es. dela Ungari'a nu are nimicu de imprumutatu, ba inca multe institutiuni russe sunt neasemenatu mai bune decat cele unguresci, era in ceea ce concerne tirani'a, la acesta s'ar' poté respunde cu proverbiu cunoscutu: Di'i orbu, că se nu'ti dica elu tie orbetiu. Ungureni si muscalii n'au ce'si inputa nemicu pe lume in punctulu acesta.

Notiuni geografice. Imperiulu intregu alu Russiei se intinde dela gradulu 38 si 20; pana la $78^{\circ} 26'$ ale latimei septemtrionale, si $35^{\circ} 10'$ pana la 208° de lungime occidentală, adeca dupa mesuraturile cele mai noue, pe unu arealul de $369,830,40$, adeca trei sute siedieci si noue mii optu sute treidieci si $\frac{4}{100}$ miluri geografice patrate. In acelu arealul ince nu sunt computate marea Caspica si laculu Aralu si nici provinci'a Turcestan din As'i, cucerita numai dela 1864/5 incóce cu unu territoriu de 15437,70 mil. geogr. Din acelu arealul immensu Russi'a propriu numita asia, adeca totu ce se coprind in trei marea polara si marea negra, intre Caucas si pana la fruntariele austriace, prussiane si romanesci, face 90.134,13 mil. patr. geogr. Asia déra imperiulu intregu alu Russiei in Europ'a si As'i pana susu la Camciatca, său adeca pana in Oceanulu celu mare e preste indoitu mai mare, decat Europa intréga, era Russi'a propria, e aprópe de noue ori catu Franci'a. Russi'a e mai mare decat cele mai mari imperiuri cate s'a formatu in cursulu toturor secolilor, de candu are omenirea istoria, ea coprinde $\frac{1}{24}$ din 24 parti ale globului intregu, computata cu mari cu totu.

Se intielege de sine, ca pe acelu territoriu vastu diversitatea in formatiunea terenului, in clima, in populatiuni si gradulu culturei loru este infinita. Dela caldur'a meridionala din Crime'a pana la gerul teribile, de care inghiatia si argintu-

viulu, in catu ilu poti bate cu ciocanul, clim'a si fertilitatea, seu sterpiunea pamentului variedia din tiéra in tiéra, din regiune in regiune. Siesurile si steppele cele mai intinse, codrii si paduri seculare, lacuri ca nisice mari, munti pana in nuori, multime nenumerata de riuri, succedu unele dupa altele; 37 riuri din cele mai mari, in a caroru frunte sta gigantic'a Volga, ducu cu sine si versa in mari cateva mii de riuri si riuletie. Multimea riurilor mari curgatorie preste tieri plane facilitea constructiunea celor mai imposante canale, careaza asemenea abia se mai vedu in Europa. Una parte mare a Russiei proprie este prea acomodata pentru agricultura, era alta mai multu numai pentru economia vitelor, care si afia ver'a pasiune si ern'a nutretiu cu prisosu, de unde apoi se si poate explica usioru vieti'a mai multu nomada a catoruva milioane de locuitori, ca-ci pe aceea li-o impune calitatea climei, care este mai totu acea descrisa de Herodotu candu vorbesce despre populare scitice. Totu de aici se explica si usioratatea, cu care poporale septemtrionali isi stramuta odeniora locuintele loru si se inpingea unele pe altele de sub clim'a frigurosa totu mai incoc' spre tierile nostre, precum au patit de es. si maghiarii scosi dintr'o regiune in alta, pana ce au ajunsu abia in Panonia. Prasirea de cai este forte pretiuita si cautata mai in tota Russia, nu numai ca vite de calarit si de hamu, ci si din causa ca locuitorii stepelor se nutrescu cu lapte si cu carne de calu, ca si in vechime. Gubernulu si magnati tierei au facutu forte multu pentru nobilitarea cailor. Tienea de oi, de stupi si de rimatori se poate computa la sute de milioane. Cultura vermicilor de metasa sub clima moderata e introdusa inca din dilele lui Petru celu mare asia, catu de es. in a. 1865 s'a esportat metasa tórsa in valore de 1 millionu 733 mii de ruble. Padurile Russiei au o intindere fabulosa, ca-ci numai ale statului facu la 23 mii de miluri patrate, adeca unu areal mai multu decatu indoitu imperiulu austro-ungurescu. Pedurile particularilor nice ca s'a potutu mesura pana acila.

Productele minerali. Avuti'a Russiei in mineralii folositorie nu se poate exprime cu nicio cifra; de aceea si lucrările montanistice ocupă sute de mii de bracia. In secolulu trecutu abia se scotea din minele Russiei pe anu cate 8—9 pud;*) din contră, in dilele nostre se scotu cate 1400 pana la 1500 pud. Argintu, nu ca ar' lipsi, dera se lucra multu mai pucinu la scoterea lui, incatul abia esu pe anu cate 900—1000 pud. Se afia si minunatul auru alb, numita platina, descooperitul numai dela 1824 incoc'. Arama se scote forte multa, pana la 300 mii de pud pe anu, uneori si mai multu. Se afia si mine bogate de cusrutoriu, zincu, grafitu; era minele de feru dnu rezultate neaudite pe aéra; asia in 1863 s'a produsu feru curatul la 12 milioane pud, feru tornat (tuciu) preste 18 milioane si 145 mii otelu; s'ar' potea inse produce si mai multu. Totu asia bogata este Russi'a si de sare. Carbuni de petra si antracitu se scotu pana la cate 18 milioane pud.

(Va urma.)

Calumnia infama, la adress'a armatei romanesce.

Diariele maghiare, asta-data in fruntea loru „Ebredés“ (Destuptarea) din Clusiu, organu al aristocratiei maghiare din Transilvania, dupa alte insule forta numeru, publicara in 20 si 21 Maiu despre armata Romaniei, ca din 120 de mii chiamati sub arme, aprópe diumetate au desertatul ca nisice poltroni miserabili, ca comandanții se vedu siliti a inpusca sute de desertori, din care cauza dela trupele romanesce se poate spera cu atatu mai pucinu, ca abia 30 de mii au pusci, iuse si aceleia

*) 1 pud russescu face catu $16\frac{3}{4}$ Kilogramme franc, seu catu $29\frac{2}{3}$ libre ori punti de Vien'a, seu $= 32\frac{1}{2}$ punti nemiesci de vama. 1 pud are 40 libbre russesci; era 10 punti russesci se numescu Bercovetii si libra de corabia.

de sisteme forte diferite, cai nu au si tunuri numai cateva.*). Aceleasi diarie vorbindu despre bombardarile dela Calafatu, voiescu a sci, ca acolo ar' fi remasu morti 240 de soldati romani (altele dicu numai 110), era dintre oficieri colonelul Lachovari, 1 maioru, 3 capitani, 5 locotenenti, 2 sublocotenenti, era generalul Georgie Manu, fostul primariu alu capitalei, ranit greu. Nimicu din acestea.

Lasamu la o parte fabulele dela Calafatu si semnalamu numai infamiile celelalte cu atatu mai virtosu, ca redactorulu susu numitului diariu inca a fostu oficieru ungurescu si ar' trebui se scia ce merita calumniatorii. Armata romanescu i-si are „Monitorul 6stei“, in care se publica regulatu totu ce se tiene dn dens'a, precum si orice casu de desertiune, in catu de acolo le pote vedé ori-cine si a face comparatune cu desertiunile din alte armate. Nicairi nu sunt mai pucine ca in Romania. Dera sciti cine desertéza astazi dela 6stea romanescu? Desertéza (de si nu in sensu strictu militariu) acea multime de teneri, mai alesu secui din Transilvania, evrei din Galitia si Ungaria, nemti din tierile cislaithane fugiti si dositi in Romania de inaintea recrutatiunei din patria loru. Mai multi din ei sunt dusi in Romania ca copii de cate 12—15 ani, care cu famili'a, care preste plaiu, pe vam'a cucului, cari stracurati pe Dunare si scosi pe tierul romanescu. Pe acesta classe de teneri ii numescu in Romania canide doue case; ca-ci candu consulatul austriac reclama ca pe refractari si fugari, ei alerga la protectiunea locala, seu si la alta straina, era candu auctoritatil'i considera de romani si chiama se traga la sorti, ei protesta si se dau de suditi austro-unguresci si striga cu obraznicia: „Bin ein österreichischer Staatsbürger“, ori „Tyiszta magyar vagyom“, ca slavaci nascuti din tata slavacu si mama nemiesca, era evrei galitianu: „Wai mir, Gewalt, protestir, Namen Seiner Majestät.“ De altumentrea auctoritatile Romaniei n'au nici o incredere in acestea prasile de omeni; totusi in gard'a locala ar' potea face servitii, pana candu fi patrierii si versa sangele la Dunare. In adeveru de acesti refractari si dositi sunt forte multi. Consulatele cunoscu acesta blastematia forte bine, dera aristocratii Transilvaniei n'au nici macaru in Bucuresti unu corespondent si honestu, si omu demn de a intra pe la consulate; era deca'l au, atunci infamiile publicate in diariile loru se potu considera ca hostilitate (vrasmasia) declarata pe facia contra romanilor.

Intr'acea nu noi suntemu competenti a face pe advocatii 6stei romanesci, de aceea curmamori si ce splicatiuni ulterioare. Le voru da de sigur tunurile Krupp si pusile Peabody.

Brasovu, in 26 Maiu st. n.

Diurnalele maghiare nu mai incetedia a alarmá lumea cu spionii russesci, cari dupa parerea loru, ambla printre poporul roman din Ungaria si Transilvania si distribuindu ruble russesci, lu indemna la revolutiune contr'a poterei de statu. Noi stam, potemu dice, in contactu cu toate angurile romane si totosi pana acumu n'am fostu in stare se descoperim nici cea mai mica banuieala in acesta privintia. Din contra amu aflatu si scimu, ca poporul roman din Ostrungari este astazi mai liniscitul ca ori si candu alta-data; elu este paratu pentru ori-ce eventualitate, privesce cu incredere in viitoru, der nu se lasa se-lu scota din cumpetulu seu nice ruble spionilor russesci, nice neindurarea executorilor de dare unguresci. Este deci numai scornitura reunitiosa ceea ce scriu foile maghiare in acestu respectu si ori si cine poate se vedia aici intentiunea sclerata a fratilor unguri, cari eu ori-ce pretiul ar' voi se capete ansa de a complica si monachi'a nostra in resbelu si totuodata de a areta pe romani de patrioti rei si chiaru periculosi.

Insa precandu aceste foi yreau se incurse monarchi'a in resbelu din cauza romanilor, pre atunci totu ele vinu si amenintia monachi'a cu o noua revolutiune interna maghiara, deca va cutedia se sprijinesta pe Russi'a si nu pe Turci'a. Deputa-

*) Nu e asia de multu, decandu scriitorul acestorui linii a numerat in capitala la unu singuru locu 190 de tunuri.

tulu Helfy o spuse in siedintia publica in camera, ca opinionea publica maghiara va considera de tradatorul de patria pe fia-care soldatu, care va prinde arm'a intru ajutoriul Russiei. Aceasta enuntatiune a esit, ce e dreptu, din gura unui membru alu partitei lui Kossuth, pentru aceea nu ne ar' surprinde asiá tare, deca diurnalul officiosu „Hon“ n'ar fi de aceeasi parere, candu pretinde dela Tisza, deca vré se mai fia primu ministru in Ungaria, ca se midiulocesca in Vien'a o politica inimica Russiei, se mediulocesca repasirea archiduchelui Albrecht si remanerea in postulu de cancelariu imperialu a contelui Andrassy.

Acesta procedere a pressei maghiare este fora indoiela nepatriotica, este indreptata intru agitarea spiritelor contra starei actuale a lucrurilor. Pote ca fratiunguri credu, ca acesta este unic'a cale pentru salvarea tiraniei turcesci si a egemoniei unguresci. Noi inse nu suntemu de acesta credinta, ci din contra suntemu inclinati a admite, ca prin o asemenea procedere irrationala nu numai ca nu potu face nice unu servitii Turciei, ci-si perclitedia insisi pucin'a independentia, de care se bucura de vr'o diece ani incoc'. Apoi de alta parte se facu si de risulu lumei, care vede, ca ungurii facu gura mare, insa n'au nice o potere, ca-ci in data ce vedu pumnulu, tacu ca piticii. Mai eri alaltaeri diceau, ca declararea independentiei Romaniei se va considera de casu de resbelu pentru Ostrunguri'a; asemenea se va considera si trecerea trupelor russe in Romania mica; acumu inse dupa ce ambe aceste casuri suntu fapte implinite nu li-a mai remasu alta, decatul se descopere spioni russesci intre poporul roman din Ostrunguri'a si se caute in acesta impregiurare casulu de resbelu. In modulu acesta se poate intempla ca in fine se se dovedescu existint'a spionilor russesci in Ungaria si cu toate aceste casulu de resbelu se nu fia aflatu.

Pre campulu resbelului nu s'a ivitu in dilele din urma nice unu evenimentu mai remarcabilu. Armata russa este, ce e dreptu, dejà concentrata pe malul Dunarei incependu dela Ismailu pana in Romania mica la Zimniti si Turnu-Magurele, inse docamdata sta pe locu, fiindu ca in urma ploilor continue au esundat nu numai toate rurile Romaniei, ci chiaru si Dunarea. Actiunea serioza nu va lipsi a se incepe in data ce apele se voru scurge in albi'a loru regulata.

In 12 Maiu turcii bombardara vaporul austriac „Clotilda“ care sosise in apropiare de gura Jiuui, si prin acesta bombardare 'lu aprinsa. Foile maghiare sustin ca nu turci, ci romani au capturat acestu vaporu, pre care se afla pre langa capitancu inca vr'o 11 matrosi. Totu din foile unguresci afiamu: ca doue corpuri de armata russesci voru ocupat toate strimtorile Carpatilor, pentru ca se impedece eventualea interventiune a Austriei; ca calea ferata romana Ploiesci-Predealu nu se va construi din cause strategice russesci, ca in fine ambasadorele russi din Vien'a este gata de plecare, de unde se deduce, ca intre Austria si Russi'a amenintia erumpere de resbelu. — Toate aceste suntu scornituri nerusinate, cari tindu a scote monachi'a austriaca din neutralitate si a complica in resbelu in favorea Turciei.

Caderea portului Ardahanu in man'a russilor se constata chiaru din partea turcilor. Camerei deputatilor si a Senatului Romaniei, tiente in 9/21 Maiu 1877, in cari se proclama in unanimitate Romania absoluta independenta,

Romania absolutu independenta

Cá reportu despre resultatul siedintelor Camerei deputatilor si a Senatului Romaniei, tiente in 9/21 Maiu 1877, in cari se proclama in unanimitate Romania absoluta independenta, impartasim din „U. p. A.“ decursu asia:

Marea cestiune nationale fu pusa in camera printre interpellare a lui N. Fleva, care intrebă

pe guvern : Déca a comunicat oficialu toturor poterilor europene ruperea legaturelor noastre cu inalt'a Pórtă, prin urmare independent'a absoluta a Romaniei ;

„Déca in starea de resbelu, in care ne gasim în urm'a provocatiunilor Turciei, guvernul a rechiamat pe agentulu tierei din Constantino pole ; —

„Déca s'a comunicat oficialu poterilor acesta stare de resbelu si s'a luat tota mesurile necessary.“

„Repusul guvernului fă cathegoric si la inaltima situatiunei.

Cuvintele dlui ministru de externe, că si ale interpellatorului, fura inspirate de acel profund patriotism, care animiza pe orice bunn romanu in asemene momente.

Nimeni nu lă cuventul contr'a.

Mai nainte de inchiderea discusiunii, urmat'ea motiune fă propusa votului adunarii ;

„Camer'a, multiamita de explicarile guvernului asupr'a urmarilor se a datu votul ei dela 29 Aprile anulu currentu,

„La actu ca resbelul intre Romani'a si Turcia, ca ruperea legaturelor noastre cu Pórtă si ca Independent'a absoluta a Romaniei au primitu consacrarea loru officiale, si

„Comptandu pe dreptatea poterilor garante, trece la ordinea dilei.“

Că dovada de acesta dechiarare, indata în acētasi dī s'a presentat si acceptat atatu in camera, catu si in senat unu proiectu de lege pentru instituirea unui ordinu, a unei decoratiuni romane, la ceea ce numai statele independente si deplin suverane au dreptulu. Decoratiunea militaria, ordinu cavalerescu, porta numirea de „Stéu'a Romani'e i.“

Ne vomu reintorice la multa momentosele discursuri din siedintiele corporilor legislative romane in nr. v. ; pentru acuma inse mai reportam, ca diu'a de 10 Maiu, aniversarea festivei suirei pe tronu a Domnitorului Carol I, fă serbata intr'unu modu extraordinariu caldrosu cu cele mai rare manifestatiuni, cari servescu de documentu si pentru unanimitatea sentimentelor la acestu faptu national, celu mai memorabilu alu istoriei romane moderne.

La reversatul diorilor dilei de 10 Maiu anuntiara 21 descarcari de tunuri diu'a suirei pe tronu a Domnitorului Carol I. La 11 in cathedral'a S. Metropoliei la asistint'a curtiloru, corporilor si representantilor camerei si ai senatului se tienu „Te Deum“, fiind reg. de inf. cu steagu si musica in curtea bisericei.

La 12^{1/2} Domnitorulu si Dómdna au primitu felicitarile „Ministrilor, ale casei civili si militari domnesci, cu care ocajune se rostira de catra presedinti discursuri importante si aduncu simtite, la care Domnitorulu respunse plin de emotiuni pana la lacrimi. Discursulu din partea senatului inchia asia : „In intru prin libertate, la fruntarii prin eroismu, mantiene patriei noastre independent'a si i cucerise stim'a si iubirea lumii civilisate, Europa impreuna cu noi cu veneratiune si cu amōre va saluta in Maria Ta pe marele Rege alu Romanilor. Se traiesc Maria Ta se traiesca Maria s'a Domna ! Traiesc Romania independenta si libera ! — „Capitala a fostu tota diu'a impodobita cu drapele tricolori si cununi verdi; sér'a illuminari pompöse, afara de straini, cari nu illuminara. — Din tota tiéra prin telegramme sosiea espressiuni entusiastice de bucuria din Craiova si Oltenia cu deosebire accentuate pentru dechiarat'a independent'a absoluta, pe care cu orice sacrificia o voru apara. —

INALTU ORDINU DE DI.

Oficiari, suptoficiari, caporali si soldati,

In momentele grave prin care trece tiéra noastra, Romania intréga are ochii tientiti asupr'a vóstra; ea pune in voi tota sperantiele séle.

In or'a luptei, aveți inaintea vóstra, faptele batrenilor osteni romani ; aduceti-vina-minte ca sunteti urmasii eroilor dela Racova si dela Călugăreni.

Drapelulu supt care luptati este in midiloculu vostru insasi imaginea Patriei. Urmati'lui d'er viteze, si candu ua-data laurii pacii voru reinverdi pe muntii si campiele Romaniei, Patria, cu recunos-

cintia va inscrie numele bravilor ei aparatori pe frontispiciul edificiului independentiei romane. Oficiari, suptoficiari, caporali si soldati,

Domnulu vostru ve urmaresce cu mandria, Elu in curendu va fi in midiloculu vostru, in fruntea vóstra. Caus'a ce ve este incredintata este o santa causa. Cu noi déru va fi Dumnedieu, cu noi va fi victori'a.

Datu in Bucuresci, astazi 10 Maiu, anulu 1877.

CAROLU.

Ministrul de resbelu,

Generalul de brigada Cernatul.

Notă a domnului ministru de externe M. Cogalniceanu din 6/18 Maiu a. c. adressata dlor agenti si consuli generali ai poterilor straine, acrediti in Bucuresci, o recomandam atentiu de a aproape a classelor comerciali si industriali. Din acea nota resulta, ca de aci inainte, pe catu timp va dura bellul, ori-ce comerciu pe Dunare este oprit chiar si pentru corabiile poterilor neutre, sub pedepsa de contrabanda, ori spargerea si inncarea corabiilor ; ca-ci dupa ce Turcia au optit ori-ce comerciu cu Romania si au capturatu mai multe corabi chiar neutre, era necessitate imperiosa, ca Romania se ia măsuri energioase de repressia. Acestea s'a si luat in sensul strinsu alu cuventului. De alta parte, dupa ce independent'a Romaniei fu proclamata cu tota solemnitate si in unanimitate, dupa ce insusi imperatul Russiei vene la armata sa, precum venise si repausatul seu parinte in 1828/9, dupa ce in fine se scie, ca pana acum tota bellurile turcesci au fostu forte crunte si au duratul celu mai pucinu cate unu anu, se poate combina dupa tota probabilitatea, ca nici acesta de astazi nu se va termina usioru. Fia dise acestea spre directiv'a lumei comerciale. —

Collectele si contributiunile pentru armata se continua neincetatu. Esempie surprindetorie de patriotism se publica in diariile nationali din partea comunitatilor jidovesci. Indata dupa formarea comitetului in Bucuresci din comercianti si literati israeliti fruntasi, mai toti nascut si crescuti in Romania si parte in colegiul S. Sava, se mai forma unu comitetu mare la Iassi, compusu din 21 membrii fruntasi, cari mai toti au nume germane, adeca sunt israeliti, cum se dice pe la noi nemtesci, nu spaniolesci. Acelu comitetu a conchiamatul adunare numerosa de evrei, care a decisu a contribui atatu bani catu si obiecte, precum si a face apellu caldrosu catra tota comunitatile israelite din tiéra, ca se sara in ajutoriulu tieri.

Modest'a comunitate orasiana Rosiorii-de-Vede in 1/13 Maiu a ospetatu si indestulatu cu tota cele trebuintișoare pentru omeni si ca unu escadrone intregu de calarasi ; indata dupa aceea au asiguratul inbracaminta cu bluse pentru 100 de militanti. (Landwehr, Honvéd.)

Pana acum lipsescu din liste de contributiuni patriotice tocma proprietarii si comerciantii cei mai bogati, ca-ci dela densii cate 2 cai nu insemuédia nimicu. Dela cetateni co venituri anual de cate 10 mii pana susu la date 50—60—80 mii de galbini se astepta cu totulu altu-ceva. Se pare inse, ca clasa superioara a societatiei se tiene in reserva pentru dile si mai grele, candu au se imiteze pe Domnitorulu, decatnul cu 100 de mii, celu pucinu cu cate 20—30 mii de franci.

Discursulu

Ministrul de externe alu Romaniei
Michaile Cogalniceanu, rostitu in camera sied. din 29 Aprilie v. despre mare a cestiune de facia.

(Capetu.)

Ce a facutu guvernul ottoman ? A respunsu cu sabie, cu bombe, cu focu si chiaru cu petroleu ! Si aci este locul se constata, ca guvernul ottoman este responditoru de tota actele agresive seversite de a lungulu Dunarii in contr'a noastr'a, ca-ci acestea suntu facute din ordinulu si cu permissiunea sa ! Sa incepstu intaiu a se face predatiuni de Cerchezi si basibuzuci, cari, trecindu necontentitul Dunarea, veniau si vinu, gonescu si impusica ciobanii, iau turme de oi ; candu gaseschi vite mari, bivoli, vaci, le impusca, si le punu in barci. Acestea se petrecu de doua septamani pe tota linia de la Valcov pana in fatia frontierei Serbiei.

Veti recunosc ca acesta este unu modu forte comodu de a face fora bani pastrama. Dera pe langa pastrama mai trebuie si pane. Ce facu avant-garda ottomana si monitorele ottomane ? Totu aratele se occupa de a si face magasii, de a si aduna provisii. Turci si au disu : marea nostra magasie este Dunarea : graulu, ordiulu si porumbulu nillu voru da corabile care plutesc pe marele riu, si de o data monitorele ottomane s'a constituitu in adeverati flibustieri, in adeverati pirati. (Applause). Nu s'a mai uitatu nici la nationalitate, nici la pavilionu, nici la neutralitate ; ci au facutu cea a ce dice francesulu main basse, au pusu mana pe corabi, vase, silepuri, si austriace si germane, si francese si italiene si grecesti si chiaru englese. Suntu proprietari si capitani de vase englese, cari au reclamatu protectiunea romanescă in contr'a armatelor acelui statu, din care la u Mare tribuna s'a sustinutu, ca Romania face parte integranta. (ilaritate).

In diu'a in care s'a incepstu acēstea acte de adevarata piratiria contr'a vaselor de pe Dunare, ne amu adresatul la tota Europa. Diceam : orasiele acestea internationale, comerciul de pe Dunare este comerciu internationalu. Nu e pe Dunare numai avarea nostra : suntu vase incarcate cu marfa dejă platita ; banii suntu in pungile Romanilor, era graulu, porumbulu si cele latte cereale suntu astazi averi francese, englese, germane si austriace !

Prin urmare, adaugem noi mariloru poteri, deca tiara, deca orasiele, deca avarea Romanilor ve gasescu indiferinte, aveți grija macaru de proprietatile, de averile, de comerciul ale insusi cetatiilor vostrui. Mai intai puterile replicara ca, dupa tractatulu dela Paris, nu resulta ca Dunarea e neutra, dera ca navigatiunea ei este libera pe Dunare. (risete). Insa, mai tardi au incepstu comerciul strainu si englesu, si francesu, si austriacu, si germanu, si italianu a striga pe la consuli ; au incepstu si consuli a striga pe la guernele loru, si astu felu tota cabinetele, cari mai intai nu voiau sa se ocupe de acēta cestiune, au incepstu a face si au facutu representatiuni seriose pe langa Pórtă despre modulu cumu isi pregatesc provisiuni pentru armatele sale, si Pórt'a a venit la nevoia a dice : ne trebuie grau si ordiu pentru trupele noastre ; le luam unde gasim, dera le vomu platit - Negrescu ca plat'a se face cu cai-mele !*) Si afu ca d. Negroponte, caruia i se luase cateva vase, dupa reclamatiunea ce a facutu, a si fostu platit, si corabile cari au fostu luate incarcate cu grau si ordiu s'a intorsu incarcate cu cai-mele ! Pirateri a insa din di in di iesa propozitiuni mai mari. Monitore percurgut tota Dunarea, unde gasescu vase nu numai pe Dunare, nu numai in porturile noastre, dera chiaru in launtrulu riurilor noastre ca Ialomita, ca Jiulu, ca Oltulu le someză ca in terminu dela 12 pana la 24 ore sa aiba a se apropia de tierul dreptu alu Dunarii, ca-ci la casu contrariu voru fi bombardate si arse ; si amintirea nu intardia a se realisa. Capitanii reclama protectiunea nostra, noi nu i petem ajuta pe tota linia Dunarii. Turci bombardéza orasiele noastre si suptu protectiunea bombelor desbatca basibuzuci in cete de date 100 si 150, precum s'a facutu la Bechetu, si vasele cari suntu incarcate le luau cu sil'a, eru pe cele neincarcate le ardu.

In aceste operatiuni, dlor, suntu datoru sa recunosc, ca marina ottomana a facutu progress, punenduse alaturea cu inventiunile cele mai radicale. Este stiutu ca petroleul este expresiunea cea mai inaintata a progresului comunardu, ca esecesele comunei din Paris suntu personificate prin petroleu ; ei bine, vasele din intrulu Jiului, stabilimentul companiei de navigatiune a Jiului au fostu arse cu petrole de catre comunardii turci (risete). Dera a fostu numai atatu ? Nu, dlor ! A venit apoi bombardarea orasielor. Mai intai, in adeveru, recunosc ca s'a bombardat u orasie unde stau, in apropierea carora se aflau baterii russesci. Si in adeveru, dlor, dupa dreptulu resbelului, unu orasie care ataca in care se apara, nu mai poate beneficia de privilegiile cari sa acorda orasielor deschise. Prin urmare, si noi recunoscem, din ne-norocire, ca usandu de dreptulu gintiloru monitorele ottomane au putut bombardat orasie unde sa aflau baterii russesci precum s'a facutu la Reni si la Braila. Dera la Oltenitia, dera la Bechetu !.... In Oltenitia nu era unu picior de soldat rusu, si din ostirea romanescă nu era de catu 9 dorobanti si 100 de militieni, cari nu aveau nici arme ; totu asiā in Bechetu nu erau de catu 9 militieni

*) Bancnote turcesci miserabile. Red. „Gaz.“

romani. Ei bine, pentru ce acea bombardare! Candu amu vediutu acésta bombardare, ne amu disu, si amu fostu datori a dice: trebuie sa ne aparamu, (applause) si fiindu-ca Turcia sa declară cu noi in stare de resbelu, ei bine, ne punemu si noi in stare de aparare si stare de resbelu. Amu ocupatu Calafatulu; tunulu Vidinului a bubuitu si tunulu Calafatului a respunsu. Amu tramsu trupe la Oltenitia; acestea fiindu atacate din Turtucaia, amu bombardat si noi la randulu nostru si amu arsu ua parte din Turtucaia (applause frenetice). Cu tóte acestea noi totu nu credeam ca suntemu in resbelu cu Turcia: ne diceam: ordine necorrecte, excesu de zelu din partea comandanilor oscirilor! Si fiindu că noi tinem si tineceam a nu ne trage din bine voitorea impreuna intielegere cu poterile garante, fiindu că noi totu recunoscem pe poterile garante, fiindu că noi nu amu voită că acestu mare areopagu sa siba rea opinione de noi, ea-ci nu uitati că la gurile Dunarii este centrulu de gravitate alu Europei, noi in fiacare di amu incunoscintiatu pe agintii nostrii de cea a ce facau Turcii, si le diceam: calcarea dreptului gintiloru, pirateriele Turciloru ne conducu fatalmente la resbelu cu Turcia. Intai nu ne pré credéu poterile, insa incetulu cu incetulu au venit glasulu supusiloru lor strigandu pretutindeni, si de astadate glasulu loru ne au servitu, ei au fostu advacatii nostrii, intrunindu neajunsurile loru cu neajunsurile nóstre! Asta data, o mai repetu, strainii ne-au servit. Cumu sciti, cele mai multe bastimente de pe Dunare apartinu strainiloru. Acestia, parasiti de protectiunea guvernului loru, au cerutu ajutoriul nostru; chiaru agentia societati vapórelor austriace dupa Dunare, societatea privilegiata imperiala si regala, a cerutu ajutoriul nostru. Si noi amu vorbitu nu numai in favórea nóstra, déru si in a strainiloru. Ei bine, dupa ce au vediutu că actele de pirateria, că bombardarea, că focul se repetu in modu progresivu pe tóta lini'a Dunarii, si acésta in timpu de 10 — 12 dile, au inceputu si ele a intreba pe ambasadorii turcesci: ce va se dica acese acte? Cumu espli cati protestatiunile dvóstra de moderatiune fatia cu actele dvóstra de pe Dunare, din ce devin invinutirile care le faceti Romaniloru fatia cu bombardarea si focul care suntu mai multu de catu acte de resbelu? Si ambasadorii turcesci, intre care si onor. principe Alekso Vogoride (Aleko Pasia), mare proprietariu in Romani'a, si a carnia mosia noi n'amu atacuto, n'amu predato, ale carei zidiri nu le amu arsu, nici cu lemne nici cu petroliu, au respunsu:

„C'est tout naturel“. Din diua de candu Romani'a a subscrisu conventiunile, Turcia este in stare de resbelu cu Romani'a. (D. Pantazi Ghika intrerupe).

Onor. d. Pantazi Ghika care me intrerupe, trebuie sa fie forte fericit u vediudu ca Aleko pasia impartiasce chipulu seu de vedere (applause). Acésta replica o adresezu dlui Pantazi Ghika numai că se nu me mai intrerupa (Applause).

D. Pantazi Ghika. Totu asiá era; applaudatu si Olivieru.

D. Ministrude esterne. N'ai meritul inventiunii! Este o frasa copiata. (Ilaritate).

Dloru, me voiu opri aci. V'amu citatu fapte cari suntu de domeniu publicu; v'amu spusu că Turcia ne a declarat resbelu, faptu positivu constatatu si prin vorba si prin faptu. Este intrebarea acum, care are sa fie atitudinea nóstra!

La acésta intrebare s'au insarcinatu se responsia tunulu romanescu de la Oltenitia si dela Calafatu. (Applause generale si entusiastice).

Déru mai suntem intrebat si despre atitudinea ce vomu tienea in viitoru. Aci, dloru, dati mi voia sa nu fiu asia de categoricu, asia de explicitu; noi suntem datori se fumu, mai inainte de tóte, guvern, si sa fumu guvern prudentu, guvern preveditoru, der' totu-deodata guvern romanescu, guvern energeticu, hotarit u apere cu ori-ce pretiu drepturile si esistentia politica a statului romanu. (Bravo, bravo, applause).

Inca unu cuventu: suntemu intr'o tiéra, unde codulu civilu permite divortiulu.... (applause).... Ei bine, candu este certa si dreptulu publicu permite divortiulu, si déca Turcia ne a anuntat si cere acestu divortiu, noi nu'l vomu refusa! (applause frenetice). Mai multu nu pote onor. d. Stolojanu se reclama de la noi. Cea-a ce simte natiunea, o simtu

si guvernulu (applause) si, guvernulu romanescu avendu in capulu seu unu Domnu care pentru vecchia sea patria a scosu sabia si care fiti sicuri că totu asia va sci a o scota si pentru patria sea actuala, Domnu si guvernul ne vomu face datoria. Domnul va spusu ca va lucra romanescu si adi candu ostirea nostra nu mai este straje pamentesca, candu nu mai este gendarmeria, ci o armata plina de focu, disciplinata, si care de si tinera, arde de a primi botezulu de sange, fiti sicuri că Domnul, armata si tiéra voru fi in stare de a da Turciei respunsulu ce i-se cuvine! Applause entusiaste in delungu repetite).

Ofranidele facute in ajutoriulu ranitiloru in resbelu alu fratiloru nostri din Romania din partea romaniloru din Brasovu in 10/22 Maiu 1877:

	Florini. Franci in auru.
1. Dimitrie Stanescu	2000
2. Diamandi I. Manole	1000
3. Aronu Densusianu	150
4. Nicolau G. Orgidanu	200
5. Dimitriu Ionciovici	400
6. Iosifu Fericeanu	5
7. Ion C. Tacitu	30
8. Bartolomeiu Baiulescu	100
9. Ioan Manole	100
10. Dr. Vasile Glodariu	5
11. Theodora Nicolau	10
12. Const. I. Poppas	50
13. Ioanu Manole Burbea	20
14. Dimitrie Ciofleciu	10
15. Christea Orgidanu	15
16. George Belissimu	10
17. Ioanu Dobreanu	10
18. Ioanu Poppea	10
19. Ioanu T. Popoviciu	20
20. Vasiliu Sfetea	10
21. Ioanu Scurtu	5
22. Lazaru Nastasi	10
23. Ioanu Lapedatu	20
24. Artenie Fenesianu	5
25. Ionu Urdica	10
26. George Lászlú	10
27. Iulianu Filipescu	20
28. Ion Sotiru	200
29. Nicolae T. Ciurcu	25
30. Ionu B. Gamulea	10
31. Stefanu Chichinbanu	20
32. Ioanu Persoiu	10
33. Nicol. B. Catana	10
34. George Moldovanu	10
35. Ioanu Stinghe	10
36. Dimitrie Oprescu	2
37. George Draganescu	10
38. Dr. Ioanu Neagoe	20
39. Stefanu Iosifu	5
40. Victoru Popescu	5
41. Alekso N. Orgidanu	10
42. George Sterianu	3
43. George Persinariu	20
44. I. I. Popoviciu	10
45. Zosimu Butnariu	5
46. Tobiceanu	10
47. Taflanu	5
48. Iuliu Muresianu	20
49. Nicolae St. Dimitriu	100
50. Petru Archimandrescu	200
51. Thoma Georgiade	50
52. Diamandi Nicolau	60
53. Mihale G. Stanescu	200
54. Ioanu Lengeru	100
55. Ioanu Stinghe	10
56. Nic. I. Baboianu	10
57. Octavianu Sorescu	100
58. Ludovicu Romanu	100
59. D. Eremita	50
60. B. L. Popoviciu	10
61. V. Carapenu	25
62. S. P. Mailatu	5
63. I. B. Popoviciu	11
64. Ioanu Radovitu	50
65. G. Stefanoviciu	2
66. George B. Popu	500
67. George I. Boambanu	200
68. G. I. Nica	10
69. Ioanu Dusioiu	20
70. Stefanu Poenariu	5
71. Ioanu Seniuce	10

72. Ioanu Radulescu	100
73. Ioanu I. Pedure	11
74. Constantinu Steriu	500
75. Nicolae Crasanu	10
76. Constantinu Nicolau	50
77. Iosifu Baracu, protopopu	200
78. Ioanu Petricu, protopopu	50
Valórea totala in franci	7540

Noutati diverse.

(Stirpira omidiloru). „Curierul“ publica unu midiulocu forte simplu pentru stirpirea acestoru vermi, ce nimicescu embrionulu la frunziele arboriloru nefloriti Eca'lu: Intr'unu vasu pe carbuni aprinsi se arunca pucina resina si pravu de puciósă, portanduse vasulu pe suptu arborulu cu omidi, cari indata cadu mórti, si acésta se repetisce, pana nu se mai afia. Acestu midiulocu se recomanda cu totuadinsulu la economi.

(Mandriniu) Capitanul banditoru, novella de Dna Cl. Robert, in stilu tradusa forte usioru de D. N. Petra-Petrescu, Sabiu 1877, e esita de suptu tipariu in 8vu, 224 pag. Opu prea recomandabilu pentru lectura.

Biografie romane, dupa et. W. Grube, totu de Dlu. P. Petrescu, se mai potu folosi cu successu si la impartirea premielor cu occasiunea examinelor de véra, la cea ce se trage attentiunea respectivilor in interesul tenerimei scolastice.

(G. Garibaldi) D. Dunca se addressa printre scriosiria eroului dela Marsala (Garibaldi), aratandui situatiunea Romaniei in Orientu, si cérrendu'i consiliu, că ce cale ar fi de urmatu in dificil'a positiune facia cu Turci'a si Europa si candu orientulu va fi in flacari, ce suntu datori romanii se faca pentru viitoru? Eca raspunsulu eroului Italiei:

„Dlu T. Dunca, vechiu comandantu de voluntari:

Lubitulu meu Dunka:

Eramu surprinsu in adeveru a vedé pe romani nepasatori pentru caus'a liberarii slavilor din orientu, cari combatu oribilea domnire a turciloru.

Astadi glasulu teu emancipatoriu mi-a facutu unu mare bine. Me intrebi: Ce trebuie sa faceti? Ei bine, spune tenerime romane, că si voi, că si bulgarii, macedoneni, greci, tesalianu albanescu, epirotu si celealte popóra ale orientului trebuie se combateti sub drapelul liberatii, pana veti goni semilun'a dincolo de Bosforu. Alu teu

Rom'a 15 Fauru 1877.

G. Garibaldi“

Mai multi din vechii Garibaldiani dupa „Telegrafulu“ din Bucuresci suntu decisi a veni in Romani'a se insinuara spre a lupta pentru caus'a romana. Asemenea se insinuara si multi francesi in acésti causa. D-dieu se ajute!

Publicatiune.

Subscrisulu prin acésta facu on. publicu cunoscutu, cumu-ca amu deschisu cancellaria advocatiale in cetatea Brasovu, strad'a negra, in casele d. Constantinu Iuga Nr. 339.

Georgiu László,
presidente de trib. reg. in pensiune.

Advocatu.

Indreptare. In mr. 36 pe col: I senicol: 3 că de voru studea austriacu, corege: ca de voru cutesa etc. Nimiré altulu nu'i va invitá, di: nu'i va imita f: adeca pe maghiari). Col: 3 Bucuresci... Comuuicate Cancelariiloru cutesce. Camereloru. Connesiuni cu familiile russesci că tocma acea aicea. Cuventulu aicea nu are locu. Principului Trelezkoy cutesce principelui Trubetzkoy. De catastrofe.... ca se dusera pana in diu'a de astadi. cit: care durează pana etc.

Cursurile

la bursa in 25 Maiu 1877 stá asia:	
Galbini imperatesci	6 fl. 12. cr. v. a.
Napoleoni	10 " 32 "
Augsburg	112 " 90 "
Londonu	128 " 90 "
Imprumutul nationalu	64 " 30 "
Obligatiile metalice vechi de 5%	58 " 40 "
Obligatiunile rurale ungare	73 " 50 "
" temesiane	71 " 50 "

Editiunea: Cu tipariulu lui
IOANE GOTTA si fiu HENRICU,